

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O NEKONSOLIDOVANIM FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA
ZA 2013. GODINU

Kaldera Company d.o.o. Laktaši

Banja Luka, juli 2014. godine

SADRŽAJ

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	3
BILANS STANJA.....	5
BILANS USPJEHA	9
BILANS TOKOVA GOTOVINE	12
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	14
NAPOMENE UZ IZVJEŠTAJ	16-43

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Vlasnicima udjela „Kaldera Company“ d.o.o. Laktaši

Obavili smo reviziju bilansa stanja „Kaldera Company“ d.o.o. Laktaši, (u daljem tekstu: Društvo) sa stanjem na dan 31. decembar 2013. godine i odgovarajućeg bilansa uspjeha i izvještaja o promjenama na kapitalu za navedenu poslovnu godinu.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed kriminalne radnje ili greške; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika, kao i korišćenje najboljih mogućih računovodstvenih procjena.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni, odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji objektivno i istinito, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj preduzeća „Kaldera Company“ d.o.o. Laktaši na dan 31. decembra 2013. godine i rezultate njegovog poslovanja za godinu koja se završava na taj dan.

(nastavlja se)

(nastavak)

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezerve u odnosu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

Društvo nije realizovalo preporuke iz revizorskog izvještaja za 2012. godinu u vezi sa, procjenom nekretnina i ukidanja revalorizacionih rezervi za pojedinačne nekretnine, vrednovanjem ulaganja u kapital drugih pravnih lica, ispravke potraživanja, kapitalizacija kamata po kreditu, obaveza za nedospjele kamate po emitovanim obveznicama, poslovanja sa povezanim licima.

Kao što je dato u napomenama broj 4.2 i 4.8, uz finansijske izvještaje, na osnovu raspoložive dokumentacije kao i objašnjenja dobijenih od rukovodstva Društva nismo se mogli uvjeriti u dokumentovanost iskazanog povećanja vrijednosti građevinskih objekata po osnovu procjene u momentu aktiviranja (u 2009. godini), a samim tim i u formiranje i ukidanje revalorizacionih rezervi (4.808.518 KM).

Kao što je dato u napomenama broj 4.3 i 4.14, uz finansijske izvještaje, Društvo je na 31.12.2013. godine precijenilo ulaganja u kapital Nove banke a.d. Banja Luka, a podcijenilo nerealizovane gubitke za 320.382 KM.

Kao što je dato u napomeni broj 4.5, uz finansijske izvještaje, Društvo nije vršilo procjenu naplativosti potraživanja koja se prenose u nepromijenjenom iznosu iz godine u godinu, tako da su na dan 31. decembar 2013. godine precijenjena sredstva i rezultat iz ranijih i tekuće godine (102.385 KM).

Kao što je dato u napomeni broj 4.14, uz finansijske izvještaje, prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine se odnose na povećanje fer vrijednosti ulaganja u akcije emitenta Nove banke a.d. Banja Luka. Budući da se radi o finansijskim sredstvima klasifikovanim u grupu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju, naknadno vrednovanje, odnosno nerealizovani gubici i dobiti se evidentiraju u okviru ukupnog kapitala, odnosno na teret i u korist revalorizacionih rezervi, odnosno kod obezvređenja ako nema dovoljno revalorizacionih rezervi na teret rashoda tekućeg perioda. Na ovaj način evidentiranja nerealizovanih dobitaka za sredstva klasifikovana u grupu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju Društvo je precijenilo rezultat poslovanja za 2013. godinu za 158.318 KM.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 4.20, poslovanje sa povezanim licima je značajno, kako sa stanovišta prometa dobara i usluga tako i finansijskih transakcija, pozajmljivanja novčanih sredstava, davanje u zalog imovine za kreditna zaduženja zavisnih društava. Društvo nije vršilo rezervisanja za potencijalne gubitke i obaveze po osnovu eventualnog vraćanja kredita i plaćanja drugih obaveza za povezana pravna lica.

EF REVIZOR d.o.o.
Banja Luka, Gajeva broj 12
Datum: 02.07.2014. godine

Ovlašćeni revizor
Milan Kondić

BILANS STANJA

(Izveštaj o finansijskom položaju)
na dan 31.12.2013. godine

u KM

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Iznos na dan bilansa prethodne godine (početno stanje)
			Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (4-5)	
1	2	3	4	5	6	7
	A K T I V A					
	A. STALNA IMOVINA (002+008+015+021+030)	001	31.600.462	6.285.757	25.314.706	23.530.262
01	I NEMATERIJALNA ULAGANJA (003 do 007)	002	0	0	0	0
010	1. Ulaganja u razvoj	003	0	0	0	0
011	2. Koncesije, patenti, licence i ostala prava	004	0	0	0	0
012	3. Goodwill	005	0	0	0	0
014	4. Ostala nematerijalna ulaganja	006	0	0	0	0
015 i 016	5. Avansi i nematerijalna ulaganja u pripremi	007	0	0	0	0
02	II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I INVESTICIONE NEKRETNINE (009 do 014)	008	27.616.609	6.285.757	21.330.852	19.702.726
020	1. Zemljište	009	242.523	0	242.523	242.523
021	2. Građevinski objekti	010	16.309.263	1.303.479	15.005.784	15.281.968
022	3. Postrojenja i oprema	011	8.839.421	4.982.278	3.857.143	4.178.235
023	4. Investicione nekretnine	012	0	0	0	0
027 i 028	5. Avansi i nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi	013	2.225.402	0	2.225.402	0
029	6. Ulaganje na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	014	0	0	0	0
03	III BIOLOŠKA SREDSTVA I SREDSTVA KULTURE (016 od 020)	015	0	0	0	0
030	1. Šume	016	0	0	0	0
031	2. Višegodišnji zasadi	017	0	0	0	0
032	3. Osnovno stado	018	0	0	0	0
033	4. Sredstva kulture	019	0	0	0	0
038 i 039	5. Avansi i biološka sredstva i sredstva kulture u pripremi	020	0	0	0	0
04	IV DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (022 do 029)	021	3.983.853	0	3.983.853	3.827.536
040, dio 049	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	022	3.073.677	0	3.073.677	3.075.678
041, dio 049	2. Učešće u kapitalu drugih pravnih lica	023	910.176	0	910.176	751.858
042, dio 049	3. Dugoročni krediti povezanim pravnim licima	024	0	0	0	0
043, dio 049	4. Dugoročni krediti u zemlji	025	0	0	0	0
044, dio 049	5. Dugoročni krediti u inostranstvu	026	0	0	0	0
045, dio 049	6. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	027	0	0	0	0
046, dio 049	7. Finansijska sredstva koja se drže do roka dospijeca	028	0	0	0	0
048, dio 049	8. Ostali dugoročni finansijski plasmani	029	0	0	0	0
050	V ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	030	0	0	0	0
	V. TEKUĆA IMOVINA (032+039+060)	031	27.650.580	5.625.750	22.024.830	22.298.556

10 do 15	I ZALIHE, STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA OTUĐENJU I DATI AVANSI (033 DO 038)	032	17.222.894	4.262.085	12.960.809	8.948.655
100 do 109	1. Zalihe materijala	033	7.274.923	0	7.274.923	3.298.540
110 do 112	2. Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga	034	4.741.217	0	4.741.217	3.093.308
120	3. Zalihe gotovih proizvoda	035	376.886	0	376.886	691.910
130 do 139	4. Zalihe robe	036	4.358.321	4.142.860	215.461	4.114
140 do 149	5. Stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena otuđenju	037	0	0	0	0
150 do 159	6. Dati avansi	038	471.548	119.225	352.323	1.860.783
	II KRATK. POTRAŽ., PLASMANI I GOTOVINA (040+046+055+058+059)	039	10.427.685	1.363.665	9.064.020	13.349.901
20, 21, 22	1. Kratkoročna potraživanja (041 DO 045)	040	10.086.538	1.363.665	8.722.873	13.295.364
200, dio 209	a) Kupci - povezana pravna lica	041	1.600	0	1.600	1.600
201, dio 209	b) Kupci u zemlji	042	4.294.897	1.363.665	2.931.231	6.481.011
202, dio 209	v) Kupci u inostranstvu	043	482.719	0	482.719	597.536
210 do 219	g) Potraživanja iz specifičnih poslova	044	916.709	0	916.709	277.718
220 do 229	d) Druga kratkoročna potraživanja	045	4.390.614	0	4.390.614	5.937.499
23	2. Kratkoročni finansijski plasmani (047 do 054)	046	0	0	0	0
230, dio 239	a) Kratkoročni krediti povezanim pravnim licima	047	0	0	0	0
231, dio 239	b) Kratkoročni krediti u zemlji	048	0	0	0	0
232, dio 239	v) Kratkoročni krediti u inostranstvu	049	0	0	0	0
233 i 234	g) Dio dugoročnih finansijskih plasmana koji dopijeva za naplatu u periodu do godinu dana	050	0	0	0	0
235, dio 239	d) Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha namijenjena trgovanju	051	0	0	0	0
236, dio 239	đ) Finansijska sredstva označena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	052	0	0	0	0
237	e) Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli namijenjeni prodaji ili poništavanju	053	0	0	0	0
238, dio 239	ž) Ostali kratkoročni plasmani	054	0	0	0	0
24	Gotovinski ekvivalenti i gotovina (056+057)	055	56.092	0	56.092	43.367
240	a) Gotovinski ekvivalenti - hartije od vrijednosti	056	0	0	0	0
241 do 249	b) Gotovina	057	56.092	0	56.092	43.367
270 do 279	4. Porez na dodatu vrijednost	058	153.396	0	153.396	4.124
280 do 289, osim 288	5. Aktivna vremenska razgraničenja	059	131.659	0	131.659	7.046
288	III ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	060	0	0	0	0
29	V. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	061	0	0	0	0
	G. POSLOVNA AKTIVA (001+031+061)	062	59.251.042	11.911.507	47.339.535	45.828.818
880 do 888	D. VANBILANSNA AKTIVA	063	0	0	0	0
	Đ. UKUPNA AKTIVA (062+063)	064	59.251.042	11.911.507	47.339.535	45.828.818

BILANS STANJA (nastavak)
(Izveštaj o finansijskom položaju)
na dan 31.12.2013. godine

u KM

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine (početno stanje)
1	2	3	4	5
	PASIVA			
	A. KAPITAL (102-109+110+111+114+115-116+117-122)	101	8.840.764	8.850.195
30	I OSNOVNI KAPITAL (103 do 108)	102	1.012.000	1.012.000
300	1. Akcijski kapital	103	0	0
302	2. Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću	104	0	0
303	3. Zadržani udjeli	105	0	0
304	4. Ulozi	106	1.012.000	1.012.000
305	5. Državni kapital	107	0	0
306	6. Ostali osnovni kapital	108	0	0
31	II UPISANI NEUPLAĆENI KAPITAL	109	0	0
320	III EMISIONA PREMIJA	110	0	0
dio 32	IV REZERVE (112+113)	111	312.932	172.694
321	1. Zakonske rezerve	112	312.932	172.694
322	2. Statutarne rezerve	113	0	0
330, 331 i 334	V REVALORIZACIONE REZERVE	114	4.479.746	4.542.257
332	VI NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	115	0	0
333	VII NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	116	0	0
34	VII NERASPOREĐENI DOBITAK (118 do121)	117	3.036.086	3.123.244
340	1. Neraspoređeni dobitak iz ranijih godina	118	2.944.790	1.720.859
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	119	91.296	1.402.385
342	3. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	120	0	0
343	4. Neto prihod od samostalne djelatnosti	121	0	0
35	IX GUBITAK DO VISINE KAPITALA (123 + 124)	122	0	0
350	1. Gubitak iz ranijih godina	123	0	0
351	2. Gubitak tekuće godine	124	0	0
40	B. DUGOROČNA REZERVISANJA (126 do 131)	125	0	0
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	126	0	0
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	127	0	0
402	3. Retervisanja za zadržane kaucije i depozite	128	0	0
403	4. Rezervisanja za troškove restrukturisanja	129	0	0
404	5. Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	130	0	0
405	6. Ostala dugoročna rezervisanja	131	0	0
	V. OBAVEZE (133 do 142)	132	38.498.771	36.978.623
41, osim 418	I DUGOROČNE OBAVEZE (134 do 141)	133	22.178.117	24.169.892
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	134	0	0
411	2. Obaveze prema povezanim pravnim licima	135	0	0
412	3. Obaveze po emitovanim dugoročnim hartijama od vrijednosti	136	6.607.999	6.809.708
413 i 414	4. Dugoročni krediti	137	15.533.384	17.289.908
415 i 416	5. Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	138	36.734	70.276
417	6. Dugoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	139	0	0

418	7. Odložene poreske obaveze	140	0	0
419	8. Ostale dugoročne obaveze	141	0	0
42 do 48	II KRATKOROČNE OBAVEZE (143+148+153+154+155+156+157+158+159+160)	142	16.320.654	12.808.731
42	1. Kratkoročne finansijske obaveze (144 do 147)	143	5.897.315	3.584.629
420 do 423	a) Kratkoročni krediti i obaveze po emitovanim kratkoročnim hartijama od vrijednosti	144	4.910.563	2.951.147
424 i 425	b) Dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dospijeva u periodu do godinu dana	145	144.028	9.733
426	v) Kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	146	0	0
429	g) Ostale kratkoročne finansijske obaveze	147	842.724	623.749
43	2. Obaveze iz poslovanja (149 do 152)	148	8.604.381	7.985.752
430	a) Primljeni avansi, depoziti i kaucije	149	67.202	0
431	b) Dobavljači - povezana pravna lica	150	0	376
432 i 433	v) Ostali dobavljači	151	8.537.179	7.985.376
439	g) Ostale obaveze	152	0	0
440 do 449	3. Obaveze iz specifičnih poslova	153	0	0
450 do 458	4. Obaveze za zarade i naknade zarada	154	427.249	339.346
460 do 469	5. Druge obaveze	155	0	120.023
470 do 479	6. Porez na dodatu vrijednost	156	0	0
48, osim 481	7. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	157	68.796	0
481	8. Obaveze za porez na dobitak	158	157.494	173.585
49, osim 495	9. Pasivna vremenska razgraničenja	159	1.165.419	605.396
495	10. Odložene poreske obaveze	160	0	0
	G. POSLOVNA PASIVA (101+125+132)	161	47.339.535	45.828.818
890 do 898	D. VANBILANSNA PASIVA	162	0	0
	Đ. UKUPNA PASIVA (161+162)	163	47.339.535	45.828.818

Potpisano u ime Društva
 direktor
 Milenko Čičić

BILANS USPJEHA
(Izveštaj o ukupnom rezultatu u periodu)
od 01.01. do 31.12.2013. godine

u KM

Grupa ili dio grupe računa	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI I POSLOVNI PRIHODI (202+206+210+211-212+213-214+215)	201	19.013.118	25.681.772
60	1. Prihodi od prodaje robe (203 do 205)	202	3.490.930	3.022.891
600	a) Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima	203	0	0
601	b) Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	204	3.490.793	2.499.707
602	v) Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	205	137	523.184
61	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga (207 do 209)	206	14.123.901	23.940.440
610	a) Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima	207	0	0
611	b) Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	208	10.648.430	21.285.212
612	v) Prihodi od prodaje učinaka na ino tržištu	209	3.475.471	2.655.228
62	3. Prihodi od kativiranja ili potrošnje robe i učinaka	210	0	0
630	4. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	211	1.364.295	350.525
631	5. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	212	15.705	1.750.000
640 i 641	6. Povećanje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju	213	0	0
642 i 643	7. Smanjenje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju	214	0	0
650 do 659	8. Ostali poslovni prihodi	215	49.697	117.916
	II POSLOVNI RASHODI (217+218+219+222+223+226+227+228)	216	16.669.929	27.417.607
500 do 502	1. Nabavna vrijednost prodane robe	217	3.041.639	2.364.882
510 do 513	2. Troškovi materijala	218	6.778.919	18.477.039
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (220+221)	219	2.475.262	2.178.031
520 i 521	a) Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada	220	2.413.480	2.132.795
522 i 529	b) Ostali lični rashodi	221	61.782	45.236
530 do 539	4. Troškovi proizvodnih usluga	222	2.100.152	1.869.040
54	5. Troškovi amortizacije i rezervisanja (224+225)	223	1.043.986	1.125.459
540	a) Troškovi amortizacije	224	1.043.986	1.125.459
541 do 549	b) Troškovi rezervisanja	225	0	0
55, osim 555 i 556	6. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	226	1.031.493	1.224.062
555	7. Troškovi poreza	227	198.478	179.094
556	8. Troškovi doprinosa	228	0	0
	B. POSLOVNI DOBITAK (201-216)	229	2.343.189	0
	V. POSLOVNI GUBITAK (216-201)	230	0	1.735.835
66	G. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI I FINANSIJSKI PRIHODI (232 do 237)	231	100.361	3.044
660	1. Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	232	0	0
661	2. Prihodi od kamata	233	29	1.427

662	3. Pozitivne kursne razlike	234	99.526	658
663	4. Prihodi od efekata valutne klauzule	235	0	0
664	5. Prihodi od učešća u dobitku zajedničkih ulaganja	236	0	0
669	6. Ostali finansijski prihodi	237	806	959
56	II FINANSIJSKI RASHODI (239 do 243)	238	1.747.613	2.000.906
560	1. Finansijski rashodi po osnovu odnosa povezanih pravnih lica	239	0	0
561	2. Rashodi kamata	240	1.747.613	1.973.835
562	3. Negativne kursne razlike	241	0	27.071
563	4. Rashodi po osnovu valutne klauzule	242	0	0
564	5. Ostali finansijski rashodi	243	0	0
	D. DOBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (229+231-238) ili (231-238-230)	244	695.937	0
	Đ. GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (230+238-231) ili (238-229-231)	245	0	3.733.697
67	E. OSTALI PRIHODI I RASHODI	246	122.093	5.734.148
	I. OSTALI PRIHODI (247 do 256)			
670	1. Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	247	775	0
671	2. Dobici po osnovu prodaje investicionih nekretnina	248	0	0
672	3. Dobici po osnovu prodaje bioloških sredstava	249	0	0
673	4. Dobici po osnovu prodaje sredstava obustavljenog poslovanja	250	0	0
674	5. Dobici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih HOV	251	0	5.607.183
675	6. Dobici po osnovu prodaje materijala	252	0	0
676	7. Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	253	0	6.000
677	8. Naplaćena otpisana potraživanja	254	80.077	24.618
678	9. Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru revalorizacionih rezervi	255	0	0
679	10. Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	256	41.241	96.347
57	II OSTALI RASHODI (258 do 267)	257	801.859	559.277
570	1. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	258	0	0
571	2. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	259	0	0
572	3. Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	260	0	0
573	4. Gubici po osnovu prodaje sredstava obustavljenog poslovanja	261	0	0
574	5. Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrijednosti	262	0	0
575	6. Gubici po osnovu prodaje materijala	263	0	0
576	7. Manjkovi, izuzimajući manjkove zaliha materijala	264	1.694	0
577	8. Rashodi po osnovu zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru revalorizacionih rezervi	265	0	0
578	9. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	266	780.725	541.137
579	10. Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	267	19.440	18.140
	Ž. DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (246-257)	268	0	5.174.871
	Z. GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (257-246)	269	679.766	0
68	I. PRIHODI I RASHODI OD USKLADIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE I PRIHODI OD USKLADIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (271 do 279)	270	158.318	177.281
680	1. Prihodi od usklađivanja vrijednosti nematerijalnih ulaganja	271	0	0

681	2. Prihodi od usklađivanja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	272	0	0
682	3. Prihodi od usklađivanja vrijednosti investicionih nekretnina za koje se obračunava amortizacija	273	0	0
683	4. Prihodi od usklađivanja vrijednosti bioloških sredstava za koje se obračunava amortizacija	274	0	0
684	5. Prihodi od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	275	158.318	0
685	6. Prihodi od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe	276	0	0
686	7. Prihodi od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih plasmana	277	0	0
687	8. Prihodi od usklađivanja vrijednosti kapitala (negativni goodwill)	278	0	0
689	9. Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine	279	0	177.281
58	II RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (281 do 288)	280	0	0
580	1. Obezvređenje nematerijalnih ulaganja	281	0	0
581	2. Obezvređenje nekretnina, postrojenja i opreme	282	0	0
582	3. Obezvređenje investicionih nekretnina za koje se obračunava amortizacija	283	0	0
583	4. Obezvređenje bioloških sredstava za koje se obračunava amortizacija	284	0	0
584	5. Obezvređenje dugoročnih finansijskih plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	285	0	0
585	6. Obezvređenje zaliha materijala i robe	286	0	0
586	7. Obezvređenje kratkoročnih finansijskih plasmana	287	0	0
589	8. Obezvređenje stalne imovine	288	0	0
	J. DOBITAK PO OSNOVU VRIJEDNOSTI USKLAĐIVANJA IMOVINE (270-280)	289	158.318	177.281
	K. GUBITAK PO OSNOVU VRIJEDNOSTI USKLAĐIVANJA IMOVINE (280-270)	290	0	0
690 i 691	L. PRIHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	291	0	0
590 i 591	LJ. RASHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	292	0	0
	M. DOBITAK I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA			
	1. Dobitak prije oporezivanja (244+268+289 +291-292-245-269-290)	293	174.489	1.618.455
	2. Gubitak prije oporezivanja (245+269+290+292-291-244-268-289)	294	0	0
721	N. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT			
	1. Poreski rashodi perioda	295	83.193	216.070
dio 722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	296	0	0
dio 722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	297	0	0
	NJ. NETO DOBITAK I NETO GUBITAK PERIODA			
	1. Neto dobitak tekuće godine (293-294-295-296+297)	298	91.296	1.402.385
	2. Neto gubitak tekuće godine (294-293+295+296-297)	299	0	0
	UKUPNI PRIHODI (201+231+246+270+291)	300	19.393.890	31.596.245
	UKUPNI RASHODI (216+238+257+280+292)	301	19.219.401	29.977.790
723	O. MEĐUDIVIDENDE I DRUGI VIDOVİ RASPODJELE DOBITKA U TOKU PERIODA	302	0	0
	Dio neto dobitka/gubitka koji pripada većinskim vlasnicima	303	0	0
	Dio neto dobitka/gubitka koji pripada manjinskim vlasnicima	304	0	0
	Obična zarada po akciji	305	0	0
	Razrijeđena zarada po akciji	306	0	0
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu časova rada	307	231	224
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca	308	231	208

BILANS TOKOVA GOTOVINE

u periodu od 01.01. do 31.12.2013. godine

u KM

POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	301	24.088.972	27.083.355
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (302 do 304)			
1. Prilivi od kupaca i primljeni avansi	302	23.371.262	26.990.054
2. Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	303	15.725	93.301
3. Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	304	701.985	0
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (306 do 310)	305	22.655.277	30.833.055
1. Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	306	16.825.780	25.023.122
2. Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	307	2.319.111	1.855.627
3. Odlivi po osnovu kamata	308	1.715.109	2.184.769
4. Odlivi po osnovu poreza na dobit	309	99.283	93.129
5. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	310	1.695.994	1.676.408
III Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (301-305)	311	1.433.695	0
IV Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (305-301)	312	0	3.749.700
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA	313	1.665.456	6.081.824
I Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (314 do 319)			
1. Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	314	0	214.281
2. Prilivi po osnovu prodaje akcija i udjela	315	1.665.456	5.867.543
3. Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	316	0	0
4. Prilivi po osnovu kamata	317	0	0
5. Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	318	0	0
6. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	319	0	0
II Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (321 do 324)	320	1.176.532	522.353
1. Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	321	0	0
2. Odlivi po osnovu kupovine akcija i udjela	322	1.000	0
3. Odlivi po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	323	1.175.532	522.353
4. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	324	0	0
III Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (313-320)	325	488.924	5.559.471
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (320-313)	326	0	0
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA	327	17.470.106	17.093.110
I Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (328 do 331)			
1. Prilivi po osnovu povećanja osnovnog kapitala	328	0	0
2. Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	329	3.541.522	4.424.375
3. Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	330	12.364.899	11.211.444
4. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	331	1.563.685	1.457.291
II Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (333 do 338)	332	19.380.000	19.242.830
1. Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija i udjela	333	3.566.305	0
2. Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	334	13.398.417	3.472.655
3. Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	335	32.013	12.814.588

4. Odlivi po osnovu finansijskog lizinga	336	0	72.034
5. Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	337	2.383.265	60.000
6. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	338	0	2.823.553
III Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (327-332)	339	0	0
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (332-327)	340	1.909.894	2.149.720
G. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (301+313+327)	341	43.224.534	50.258.289
D. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (305+320+332)	342	43.211.809	50.598.238
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (341-342)	343	12.725	0
E. NETO ODLIV GOTOVINE (342 - 341)	344	0	339.949
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	345	43.367	383.316
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	346	0	0
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	347	0	0
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČ. PERIODA (345+343-344+346-347)	348	56.092	43.367

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

u periodu od 01.01. do 31.12.2013. godine

u KM

VRSTE PROMJENE NA KAPITALU	DIO KOJI PRIPADA VLASNICIMA KAPITALA (MATIČNOG) DRUŠTVA							Manjinski interes	UKUPNI KAPITAL
	Oznaka AOP-a	Akcijski kapital i udjeli u društvu sa ograničenom odgovornošću	Revalorizacione rezerve (MRS 16, MRS 21, i MRS 38)	Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	Ostale rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve, zaštita gotovinskih tokova)	Akumulisani neraspoređeni dobitak/nepokriveni gubitak	UKUPNO		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Stanje na dan 01.01.2012. godine	901	1.012.000	4.604.767	0	1.200	1.961.853	7.579.820	0	7.579.820
2. Efekti promjena u računov. politikama	902	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravke grešaka	903	0	0	0	0	0	0	0	0
Ponovno iskazano stanje na dan 01.01.2011. godine (901±902±903)	904	1.012.000	4.604.767	0	1.200	1.961.853	7.579.820	0	7.579.820
4. Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	905	0	(62.511)	0	0	0	(62.511)	0	(62.511)
5. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu preračuna finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	906	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Kursne razlike nastale po osnovu preračuna finansijskih izvještaja u drugu funkcionalnu valutu	907	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Neto dobitak / gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	908	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobiti / gubici perioda priznati direktno u kapitalu	909	0	0	0	0	1.402.382	1.402.382	0	1.402.382
9. Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobiti i pokriće gubitka	910	0	0	0	0	(240.994)	(240.994)	0	(240.994)

10. Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala	911	0	0	0	171.494	0	171.494	0	171.494
11. Stanje na dan 31.12.2012. godine (904±905±906±907±908±909-910+911)	912	1.012.000	4.542.256	0	172.694	3.123.241	8.850.191	0	8.850.191
12. Efekti promjena u računov. politikama	913	0	0	0	0	0	0	0	0
13. Efekti ispravke grešaka	914	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Ponovno iskazano stanje na dan 01.01.2013. godine (912±913±914)	915	1.012.000	4.542.256	0	172.694	3.123.241	8.850.191	0	8.850.191
15. Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	916	0	(62.511)	0	0	0	(62.511)	0	(62.511)
16. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu preračuna finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	917	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Kursne razlike nastale po osnovu preračuna finansijskih izvještaja u drugu funkcionalnu valutu	918	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Neto dobitak / gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	919	0	0	0	0	91.296	91.296	0	91.296
19. Neto dobiti / gubici perioda priznati direktno u kapitalu	920	0	0	0	140.238	(178.451)	(38.213)	0	(38.213)
20. Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobiti i pokriće gubitka	921	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala	922	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Stanje na dan 31.12.2013. godine (915±916±917±918±919±920-921+922)	923	1.012.000	4.479.745	0	312.932	3.036.086	8.840.763	0	8.840.763

NAPOMENE UZ IZVJEŠTAJ

1. PRAVNI I DRUGI OSNOVI

1.1. Reviziju smo izvršili u skladu sa ugovorom broj 379/2013 od 14.06.2013. godine.

1.2. Odgovorna lica za sastavljanje finansijskih izvještaja su:

1. Milenko Čičić, direktor
2. Stanivuković Drago, prokurista
3. Milka Majstorović, sertifikovani računovođa.

1.3. Dokumentacija revizije su finansijski izvještaji Društva (bilans stanja, bilans uspjeha, bilans novčanih tokova, izvještaj o promjenama na kapitalu), bruto bilans, popisne liste, odluke organa upravljanja i rukovođenja, poslovna dokumentacija, izvještaji, zapisnici o kontroli, normativna akta, izvod iz registra, drugi dokazi i objašnjenja koja su revizoru stavljena na raspolaganje.

Finansijski izvještaji Društva su usvojeni odlukom direktora broj 106/14 od 28.02.2014. godine.

Popis imovine i obaveza na dan 31.12.2013. godine je usvojio direktor odlukom broj 40-1B/14 od 24.01.2014. godine.

1.4. Dokumentaciju i podatke nam je prezentovala Milka Majstorović, sertifikovani računovođa.

1.5. Finansijsko knjigovodstvo odvija se preko posebnog računovodstvenog programa za obradu koji obuhvata sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promjena.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Matično društvo je osnovano 19.04.1994. godine kao Kaldera Kompany trgovačko društvo sa potpunom odgovornošću od strane fizičkog lica sa početnim kapitalom u stvarima u iznosu od 1.000 dinara. Društvo je upisano u sudski registar broj 1-7201-00 pod oznakom i brojem rješenja U/I 594/94 kod Osnovnog suda u Banjoj Luci od 19.04.1994. godine.

Dopuna djelatnosti kod Kaldera Kompany trgovačko društvo sa potpunom odgovornošću je upisano u sudski registar broj 1-7201-00 pod oznakom i brojem rješenja U/I 594/94 kod Osnovnog suda u Banjoj Luci od 19.07.1994. godine.

Promjena naziva Društva u elektro proizvodno građevinsko preduzeće Kaldera Kompany sa potpunom odgovornošću je upisano u sudski registar broj 1-7201-00 pod oznakom i brojem rješenja U/I 2417/98 kod Osnovnog suda u Banjoj Luci od 28.12.1998. godine.

Promjena lica ovlaštenog za zastupanje je upisana u sudski registar broj 1-7201-00 pod oznakom i brojem rješenja U/I 499/98 kod Osnovnog suda u Banjoj Luci od 30.03.1998. godine.

Promjena lica ovlaštenog za zastupanje je upisana u sudski registar broj 1-7201-00 pod oznakom i brojem rješenja U/I 1523/2000 kod Osnovnog suda u Banjoj Luci od 04.10.2000. godine.

Usklađivanje akata Društva sa Zakonom o preduzećima, upis osnivačkog kapitala u iznosu od 5.000 KM i uplata 2.500 KM istog upisano je u sudski registar broj 1-7201-00 pod oznakom i brojem rješenja U/I 1248/2001 kod Osnovnog suda u Banjoj Luci od 13.08.2001. godine.

Dopuna djelatnosti kod Društva je upisana u sudski registar broj 1-7201-00 pod oznakom i brojem rješenja U/I 1235/2002 kod Osnovnog suda u Banjoj Luci od 16.05.2002. godine.

Promjena sjedišta i lica ovlaštenog za zastupanje Društva je upisana u sudski registar broj 1-7201-02 pod oznakom i brojem rješenja U/I 604/03 kod Osnovnog suda u Banjoj Luci od 19.03.2003. godine.

Uplata preostalog dijela osnivačkog kapitala u iznosu od 2.500 KM upisana je u sudski registar broj 1-7201-00 pod oznakom i brojem rješenja U/I 2245/03 kod Osnovnog suda u Banjoj Luci od 30.07.2003. godine.

Brisanje poslovne jedinice Društva je upisano u sudski registar broj 1-7201-02 pod oznakom i brojem rješenja U/I 563/04 kod Osnovnog suda u Banjoj Luci od 03.05.2004. godine.

Prema rješenju Osnovnog suda u Banjoj Luci od 08.06.2004. godine oznaka i broj upisnika U/I-242/04, registarski uložak broj 1-7201-00, Društvo posluje pod nazivom Elektroproizvodno građevinsko preduzeće „Kaldera Company“ d.o.o. Laktaši, Kobotovci bb.

Usklađivanje djelatnosti sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti i o registru jedinica razvrstavanja („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 113/04) registrovano je kod nadležnog suda 15.02.2006. godine pod brojem registarskog uložka 1-7201-00, oznakom i brojem rješenja U/I -1905/06.

Dopuna djelatnosti kod Društva je upisano u sudski registar broj 1-7201-00 pod oznakom i brojem rješenja 071-0-Reg-06-00056 kod Osnovnog suda u Banjoj Luci od 06.09.2006. godine.

Spajanje pripajanjem – preuzimanjem ugostiteljsko trgovačkog preduzeća Kaldera d.o.o. Laktaši i Energokrajina d.o.o. Laktaši Društvu je upisano u sudski registar broj 1-7201-00 pod oznakom i brojem rješenja U/I 4781/05 kod Osnovnog suda u Banjoj Luci od 06.09.2006. godine.

Upis prokure je evidentiran u sudski registar broj 1-7201-00 pod oznakom i brojem rješenja U/I 4036/05 kod Osnovnog suda u Banjoj Luci od 15.09.2006. godine.

Dopuna djelatnosti kod Društva je upisano u sudski registar broj 1-7201-00 pod oznakom i brojem rješenja 071-0-Reg-06-002354 kod Osnovnog suda u Banjoj Luci od 02.05.2007. godine.

Upis prokure – imenovanje prokuriste registrovano je kod nadležnog suda 11.02.2009. godine po rješenju broj 071-0-Reg-09-000222.

Upis dopune djelatnosti i uplate preostalog dijela osnivačkog uloga registrovano je kod nadležnog suda 21.05.2009. godine po rješenju broj 071-0-Reg-09-000863.

Usklađivanje odredbi osnivačkog akta Društva sa Zakonom o privrednim društvima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 128/09) registrovano je kod nadležnog suda 25.06.2010. godine po rješenju broj 071-0-Reg-10-000695.

Usklađivanje djelatnosti sa Uredbom o klasifikaciji djelatnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 119/10) registrovano je kod Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci 04.04.2011. godine po rješenju broj 057-0-Reg-11-000351.

Povećanje osnivačkog uloga kod Društva registrovano je kod Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci 03.06.2011. godine po rješenju broj 057-0-Reg-11-001273. Nakon izvršenog povećanja upisani i uplaćeni osnovni kapital Društva iznosi 1.012.000 KM.

Prema članu 38. Statuta poslove iz djelokruga i nadležnosti Skupštine, kao organa vlasnika (osnivača) Društva, te Upravnog odbora, kao organa upravljanja Društva i Nadzornog odbora, kao organa nadzora, obavlja osnivač Društva na način određen zakonom i opštim aktima Društva.

Sjedište Društva: Laktaši, Karađorđeva bb

Šifra osnovne djelatnosti: 27.12 Proizvodnja uređaja za distribuciju i kontrolu električne energije

Matični broj: 1832107

JIB: 4401185190004

Broj zaposlenih radnika sa stanjem na dan 31.12.2013. godine: 231.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Društvo nije normativno regulisalo računovodstvene politike. Osnovne računovodstvene politike koje su primjenjivane pri sastavljanju i prezentaciji finansijskih izvještaja za 2013. godinu su sljedeće:

3.1. Stalna materijalna sredstva

Stalna materijalna sredstva priznaju se po trošku nabavke, uz uslov da se isti može pouzdano izmjeriti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve zavisne troškove nabavke, umanjene za trgovinske popuste i rabate.

Nabavka stalnih sredstava može se ostvariti i razmjenom za drugo sredstvo, odnosno za hartije od vrijednosti.

3.2. Amortizacija

Obračunati trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kojem je nastao. Amortizacija se obračunava linearnom metodom u procijenjenom vijeku korišćenja sredstava.

3.3. Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu povezanih pravnih lica, učešća u kapitalu drugih pravnih lica, dugoročni krediti u zemlji i inostranstvu, dugoročne hartije od vrijednosti, otkupljene sopstvene akcije, ulaganja u finansijski zakup i ostali dugoročni plasmani.

Navedeni plasmani prilikom početnog priznavanja mjere se po njihovoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja fer vrijednost nadoknade koja je data za njih. Troškovi transakcije se uključuju u početno mjerenje svih finansijskih sredstava.

Društvo nema usvojene računovodstvene politike naknadnog mjerenja ulaganja u finansijska sredstva u skladu sa zahtjevima MRS I MSFI.

3.4. Zalihe

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mjere se po nabavnoj vrijednosti ili neto prodajnoj cijeni, ako je niža.

Zalihe materijala koje su proizvedene kao sopstveni učinak Društva, mjere se po cijeni koštanja ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža.

Nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja zaliha čine svi troškovi nabavke, troškovi proizvodnje (konverzije) i drugi troškovi nastali dovođenjem zaliha na njihovo sadašnje mjesto i stanje.

Troškovi nabavke materijala obuhvataju nabavnu cijenu, uvozne dažbine i druge poreze (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti, kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Kada se materijal proizvodi kao proizvod sopstvene proizvodnje i dalje koristi u narednoj fazi procesa proizvodnje, njegova procjena vrši se u visini troškova proizvodnje tih zaliha, a najviše do neto prodajne vrijednosti tih zaliha.

Materijal se otpisuje ispod troškova nabavke, odnosno cijene koštanja i utvrđuje gubitak zbog obezvređenja, ako se očekuje da će gotovi proizvodi u koje će biti ugrađen materijal biti prodani po neto prodajnoj cijeni nižoj od cijene koštanja (troškova proizvodnje) gotovih proizvoda.

Kao zamjena za neto prodajnu vrijednost gotovih proizvoda u koje će biti ugrađen odnosni materijal, za svrhe utvrđivanja gubitaka zbog obezvređenja, koristi se trošak zamjene materijala, odnosno nabavna cijena ili cijena koštanja tog ili sličnog materijala na dan utvrđivanja obezvređenja.

Procjenu neto vrijednosti zaliha materijala vrši posebna stručna komisija koju imenuje direktor Društva.

Obračun izlaza (utroška) zaliha materijala, vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene.

Utvrđivanje ponderisane prosječne cijene vrši se poslije svakog novog ulaza materijala.

Zalihe nedovršene proizvodnje mjere se po cijeni koštanja ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je ona niža.

Cijena koštanja, odnosno troškovi proizvodnje zaliha obuhvataju troškove koji su direktno povezani sa jedinicama proizvoda, kao što je direktna radna snaga. Oni također obuhvataju sistematsko dodjeljivanje fiksnih i promjenljivih režijskih troškova koji nastaju prilikom utroška materijala za proizvodnju gotovih proizvoda. Fiksni režijski troškovi su oni indirektni troškovi proizvodnje koji su relativno konstantni, bez obzira na obim proizvodnje, kao što su amortizacija i održavanje fabričkih zgrada i opreme, kao i troškovi rukovođenja i upravljanja fabrikom. Promjenljivi režijski troškovi su oni indirektni troškovi proizvodnje koji se mijenjaju, direktno ili skoro direktno, srazmjerno promjeni obima proizvodnje, kao što su indirektni materijal i indirektna radna snaga.

Dodjeljivanje fiksnih režijskih troškova troškovima proizvodnje zasniva se na uobičajenom kapacitetu proizvodnih objekata. Uobičajeni kapacitet je proizvodnja za koju se očekuje da će u prosjeku biti ostvarena tokom više perioda ili sezona u normalnim okolnostima, uzimajući pri tom u obzir gubitak kapaciteta usljed planiranog održavanja. Stvarni nivo proizvodnje može se koristiti, ako je približan uobičajenom kapacitetu. Iznos fiksnih režijskih troškova koji se dodjeljuju svakoj jedinici proizvodnje ne može da se posljedično poveća zbog niske proizvodnje ili neiskorišćenosti postrojenja. Nedodijeljeni režijski troškovi priznaju se kao rashod u periodu u kojem su nastali. U periodima neuobičajeno velike proizvodnje, iznos fiksnih režijskih troškova koji je dodijeljen svakoj jedinici proizvodnje smanjuje se tako da se zalihe ne mjere iznad cijene koštanja. Promjenljivi režijski troškovi dodjeljuju se svakoj jedinici proizvoda na osnovu stvarne upotrebe proizvodnih kapaciteta.

Rezultat proizvodnog procesa može da bude više proizvoda koji se proizvode istovremeno, to je slučaj, na primjer, kada se proizvode zajednički proizvodi ili kada postoje proizvod i nusproizvod. Kad troškovi proizvodnje svakog proizvoda ne mogu posebno da se odrede, tada se dodjeljuju proizvodima na razumnoj i dosljednoj osnovi. Dodjeljivanje može da bude zasnovano na relativnoj prodajnoj vrijednosti svakog proizvoda, u fazi proizvodnog procesa kada se proizvodi mogu odvojeno identifikovati ili po okončanju proizvodnje. Većina nusproizvoda je po svojoj prirodi beznačajna. Kada je to slučaj, oni se uglavnom mjere po neto prodajnoj vrijednosti i ta vrijednost se oduzima od cijene koštanja glavnog proizvoda. Kao rezultat ovoga, iskazani iznos glavnog proizvoda ne razlikuje se značajno od njegove cijene koštanja.

Drugi troškovi uključuju se u cijenu koštanja zaliha samo u mjeri u kojoj su nastali prilikom dovođenja zaliha na njihovo sadašnje mjesto i u sadašnje stanje. U cijenu koštanja zaliha mogu se uključiti i neproizvodni režijski troškovi ili troškovi projektovanja proizvoda za posebne kupce.

Troškovi koji se ne uključuju u cijenu koštanja zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda i koji se priznaju na teret rahoda su:

- neuobičajeno veliko rasipanje materijala, radne snage ili drugi troškovi proizvodnje;
- troškovi skladištenja (osim ako ti troškovi nisu neophodni u procesu proizvodnje prije naredne faze);
- režijski troškovi administracije koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje mjesto i u sadašnje stanje i
- troškovi prodaje.

U određenim okolnostima, troškovi pozajmljivanja se uključuju u cijenu koštanja zaliha. Te okolnosti su utvrđene dopuštenim alternativnim postupkom iz *MRS 23 – Troškovi pozajmljivanja*.

Cijena koštanja zaliha stavki koje obično nisu međusobno zamjenljive ili usluga koje su proizvedene i razdijeljene na posebne projekte utvrđuje se putem jasne identifikacije svakog pojedinačnog troška.

Jasna identifikacija troška znači da su specifični troškovi dodijeljeni identifikovanim stavkama zaliha. To je odgovarajući postupak za stavke koje su razdijeljene na specifične projekte, bez obzira na to da li su kupljene ili proizvedene. Međutim, jasna identifikacija troškova nije odgovarajući postupak kada postoji veliki broj stavki zaliha, koje su obično međusobno zamjenljive. U takvim okolnostima, za utvrđivanje efekata na neto dobitak ili gubitak perioda mogla bi se da koristi metoda odabira onih stavki koje ostaju u zalihama.

Izlaz zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda utvrđuje se po metodi ponderisane prosječne cijene.

Utvrđivanje ponderisane prosječne cijene vrši se poslije svakog novog ulaza zaliha nedovršene proizvodnje, odnosno gotovih proizvoda.

Neto prodajna vrijednost zaliha nedovršene proizvodnje predstavlja prodajnu vrijednost gotovih proizvoda, umanjenu za procijenjene troškove proizvodnje i troškove prodaje.

Neto prodajna vrijednost zaliha gotovih proizvoda predstavlja procijenjenu prodajnu vrijednost za procijenjene troškove prodaje.

Promjenljivi troškovi prodaje zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda, za potrebe svođenja ovih zaliha na neto prodajnu vrijednost, utvrđuju se na bazi iskustvenog višegodišnjeg učešća ovih troškova u prihodima od prodaje.

Procijenjeni troškovi dovršavanja, za potrebe svođenja zaliha nedovršene proizvodnje na neto prodajnu vrijednost, utvrđuju se na bazi pretpostavljenog stepena završenosti i obračunate cijene koštanja zaliha nedovršene proizvodnje.

Otpisivanje zaliha nedovršene proizvodnje, odnosno gotovih proizvoda vrši se za svaki proizvod posebno.

Procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda vrši posebna komisija koju imenuje direktor Društva.

Zalihe robe mjere se po nabavnoj vrijednosti ili po neto vrijednosti, ako je niža.

Nabavnu vrijednost čini fakturna cijena dobavljača, uvozne dažbine i drugi porezi (osim onih koje Društvo može naknadno da povrati od poreskih vlasti kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškovi prevoza, manipulativni troškovi i drugi troškovi koji se mogu direktno pripisati sticanju zaliha robe. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se prije utvrđivanja troškova nabavke robe.

Neto prodajna vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu vrijednost umanjenu za procijenjene troškove prodaje.

Procijenjeni troškovi prodaje zaliha robe, za potrebe svođenja ovih zaliha na neto prodajnu vrijednost, utvrđuju se na bazi iskustvenog višegodišnjeg učešća ovih troškova u prihodima od prodaje robe.

Utvrđivanje neto prodajne vrijednosti vrši se za svaku stavku zaliha robe posebno.

Procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha robe vrši posebna komisija koju imenuje direktor Društva.

Obračun izlaza (prodaje) zaliha robe, vrši se po metodi ponderisane prosječne cijene.

Utvrđivanje ponderisane prosječne cijene robe vrši se poslije svakog ulaza zaliha.

Ako se zalihe robe vode po prodajnim cijenama, obračun razlike u cijeni vrši se tako da vrijednost izlaza robe i vrijednost robe na zalihama bude iskazana po metodi prosječne ponderisane cijene.

3.5. Potraživanja

Potraživanja po osnovu prodaje, potraživanja iz specifičnih poslova, druga potraživanja i kratkoročni finansijski plasmani mjere se po vrijednosti iz originalne fakture ili drugog dokumenta u kome je iskazano potraživanje. Ako se vrijednost u fakturi ili drugom dokumentu iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u domaću valutu po kursu Centralne banke BiH važećem na dan transakcije. Promjene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema važećem kursu Centralne banke BiH, a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Društvo nema usvojene računovodstvene politike procjene naplativosti potraživanja ista se vrše na osnovu pojedinačnih odluka direktora Društva.

3.6. Gotovina i ekvivalenti gotovine

Gotivinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju: hartije od vrijednosti, žiro i tekuće račune, izdvojena sredstva i akreditive, blagajnu, devizni račun, devizni akreditiv, deviznu blagajnu i ostala novčana sredstva.

Gotovina u domaćoj valuti procjenjuje se po nominalnoj vrijednosti.

Novčana sredstva na deviznom računu preračunavaju se u KM vrijednost primjenom važećeg kursa Centralne banke BiH.

3.7. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja obuhvataju razgraničene plaćene troškove do jedne godine, razgraničena potraživanja za nefakturisani prihod, akontacioni porez na dodatu vrijednost i ostala aktivna vremenska razgraničenja.

Prije sastavljanja finansijskih izvještaja, potrebno je unaprijed plaćene troškove prenijeti na odgovarajuće račune rashoda - dio koji se odnosi na tekuću godinu. Isto tako, treba utvrditi da li su ispunjeni uslovi da se fakturiše prihod koji je kao nefakturisan knjižen na računima aktivnih vremenskih razgraničenja, i na kraju treba da se oprihoduje kamata koja se odnosi na tekuću godinu, a dospijeva za naplatu u narednom periodu.

Aktivna vremenska razgraničenja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti iskazanoj u knjigovodstvenoj ispravi.

3.8. Kapital

Kapital čini:

- osnovni kapital,
- rezerve,
- neraspoređeni dobitak i
- gubitak.

Gubitak iz ranijih godina i gubitak tekuće godine predstavljaju ispravku vrijednosti kapitala.

Osnovni kapital iskazuje se po vrstama i u nominalnoj vrijednosti.

Rezerve se vode po vrstama i iskazuju se u nominalnim vrijednostima. Obavezne rezerve formiraju se u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima.

Dobitak tekuće godine iskazuje se u visini ostvarene dobiti po umanjenju za porez iz dobiti.

Prilikom otvaranja poslovnih knjiga u narednoj godini neraspoređeni dobitak tekuće godine prenosi se na neraspoređeni dobitak ranijih godina.

3.9. Obaveze

Obaveza je svaka finansijska obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu:

- predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom preduzeću ili
- razmjene finansijskih instrumenata sa drugim preduzećem pod potencijalno nepovoljnim uslovima.

Društvo može da ima ugovornu obavezu koja može da se izmiri bilo plaćanjem finansijskim sredstvima, bilo plaćanjem sopstvenim akcijama. U tom slučaju, ukoliko broj akcija koji je potreban za izmirenje obaveza varira sa promjenama njihove fer vrijednosti, tako da se plaćanje vrši u iznosu fer vrijednosti akcija koji je jednak iznosu ugovorene obaveze, imalac obaveze nije izložen dobitku ili gubitku obaveza nastale usljed promjene cijena njegovih akcija. Takva obaveza računovodstveno se obuhvata kao finansijska obaveza Društva.

Prilikom početnog priznavanja, Društvo mjeri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja fer vrijednost nadoknade koja je primljena za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno mjerenje svih finansijskih obaveza.

Društvo nema usvojene računovodstvene politike procjene obaveza, ispravka istih se vrši na osnovu pojedinačne odluke direktora Društva.

3.10. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja obuhvataju razgraničene obračunate troškove, razgraničene zavisne troškove nabavke, razgraničene prihode, obračunati porez na dodatu vrijednost i ostala pasivna vremenska razgraničenja.

Pasivna vremenska razgraničenja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti iskazanoj u knjigovodstvenoj ispravi.

3.11. Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja komunalnih i republičkih potreba. Ovi porezi i doprinosi uključeni su u okviru ostalih poslovnih rashoda.

3.12. Prihodi

Prihodi obuhvataju prihode uobičajenih aktivnosti Društva i dobitke. Prihodi od uobičajenih aktivnosti su prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od aktiviranja učinaka, prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, donacija, prihodi iz budžeta i drugih namjenskih izvora, drugi slični prihodi i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi, nezavisno od vremena naplate.

Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanje ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nisu različiti od prihoda. Dobici uključuju dobitke proistekle iz prodaje dugoročnih sredstava, nerealizovane dobitke, na primjer one što proističu iz revalorizacije utrživih vrijednosnih papira i one što rezultiraju iz porasta iskazane vrijednosti dugoročnih sredstava. Dobici se prikazuju na istoj osnovi, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

Različite vrste sredstava mogu da budu primljene ili veće preko prihoda. Primjeri uključuju gotovinu, potraživanja i robu i usluge koje su primljene u zamjenu za isporučene proizvode i usluge. Prihodi takođe mogu nastati iz izmirenja obaveza kada Društvo da isporuči robu i pruži usluge radi izmirenja obaveze po osnovu otplate preostalog duga.

3.13. Rashodi

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva i gubitke. Troškovi koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva uključuju rashode direktnog materijala, robe i druge poslovne rashode (troškovi ostalog materijala, proizvodne usluge, rezervisanja, amortizacija, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi nezavisni od rezultata, bruto zarade i ostali lični rashodi), nezavisno od momenta plaćanja.

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i kao takvi nisu po svojoj prirodi različiti od drugih rashoda.

Gubici uključuju one gubitke koji su posljedica katastrofa, kao što su požar, poplava, ali i one koji su proizašli iz prodaje dugoročnih sredstava. Definicija rashoda, takođe uključuje nerealizovane gubitke, one proizašle iz efekata porasta kurseva strane valute u vezi sa zaduživanjem Društva u toj valuti. Kada se gubici priznaju u bilansu uspjeha, prikazuju se posebno, zbog toga što je saznanje o njima korisno pri donošenju ekonomskih odluka. Gubici se obično prikazuju na neto osnovi, nakon umanjenja za odgovarajuće prihode.

4. OSTALE NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
4.1. Ulaganja u nekretnine
u KM

Opis	Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi	Ukupno
BRUTO VRIJEDNOST		
Vrijednost na početku godine	0	0
Povećanje	2.225.402	2.225.402
Smanjenje	0	0
Vrijednost na kraju godine	2.225.402	2.225.402
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		
Vrijednost na početku godine	0	0
Povećanje	0	0
Smanjenje	0	0
Vrijednost na kraju godine	0	0
NETO VRIJEDNOST		
31.12.2013. godine	2.225.402	2.225.402
31.12.2012. godine	0	0

Povećanje nekretnina u pripremi se odnosi na ulaganja u izgradnju proizvodne hale.

4.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Ukupna vrijednost građevinskih objekata, opreme, alata i inventara i osnovnih sredstava u pripremi po vrstama prikazana je u sljedećoj tabeli:

u KM

Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost:				
Stanje na početku godine	242.523	16.309.263	8.262.710	24.814.496
Povećanja:	0	0	563.446	563.446
Nove nabavke			563.446	563.446
Procjena i revalorizacija				0
Smanjenja:	0	57.995	13.265	71.260
Rashod, prodaja i drugo		57.995	13.265	71.260
Stanje na kraju godine	242.523	16.251.268	8.812.891	25.306.682
Kumulirana ispravka vrijednosti:				
Stanje na početku godine	0	1.027.295	4.084.475	5.111.770
Povećanja:	0	218.189	884.538	1.102.727
Amortizacija		218.189	884.538	1.102.727
Procjena				0
Smanjenja:	0	0	13.265	13.265
Kumulirana ispravka u otuđenju			13.265	13.265
Stanje na kraju godine	0	1.245.484	4.955.748	6.201.232
Neto sadašnja vrijednost:				
31.12.2013. godine	242.523	15.005.784	3.857.143	19.105.450
Neto sadašnja vrijednost:				
31.12.2012. godine	242.523	15.281.968	4.178.235	19.702.726

Smanjenje vrijednosti građevinskih objekata se odnosi na prodaju stana po osnovu ugovora o prodaji (veza napomerna broj 4.5).

Društvo nema usvojene računovodstvene politike naknadnih ulaganja u stalna materijalna sredstva nakon početnog priznavanja, kao ni politike naknadnog vrednovanja.

Povećanje vrijednosti opreme u iznosu od 563.446 KM se odnosi na nabavku robota (275.477 KM), putničkih vozila (20.512 KM), hidraulične prese (75.910 KM), računarske opreme (13.094 KM) i ostale opreme za obavljanje djelatnosti (384.993 KM).

Smanjenje vrijednosti opreme se odnosi na isknjižavanje rashodovane opreme po popisu na 31.12.2013. godine.

Na osnovu uvida u ZK izvode sve nekretnine Društva su pod hipotekom na osnovu više kredita (veza napomene broj 4.9 i 4.11).

4.3. Dugoročni finansijski plasmani

u KM

Opis	Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	Ulaganje u kapital ostalih pravnih lica	Ukupno
BRUTO VRIJEDNOST			
Vrijednost na početku godine	3.075.678	751.858	3.827.536
Povećanje	1.000	158.318	159.318
Smanjenje	3.000	0	3.000
Vrijednost na kraju godine	3.073.677	910.176	3.983.853
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI			
Vrijednost na početku godine	0	0	0
Povećanje	0	0	0
Smanjenje	0	0	0
Vrijednost na kraju godine	0	0	0
NETO VRIJEDNOST			
31.12.2013. godine	3.073.677	910.176	3.983.853
31.12.2012. godine	3.075.678	751.858	3.827.536

Povećanje učešća u kapitalu ostalih pravnih lica se odnosi na povećanje vrijednosti ulaganja u akcije emitenta Nove banke a.d. Banja Luka po osnovu naknadnog vrednovanja - procjene fer vrijednosti (veza napomena 4.14). Društvo je vlasnik 910.176 akcija navedenog emitenta i iste je vrednovalo po cijeni od jednu KM po akciji, iako je vrijednost akcija na dan 31.12.2013. godine na Banjalučkoj berzi a.d. Banja Luka 0,648 KM po akciji. Na navedeni način vrednovanja Društvo je na 31.12.2013. godine precijenilo ulaganja u kapital Nove banke a.d. Banja Luka, a podcijenilo nerealizovane gubitke za 320.382 KM.

Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica na dan 31.12.2013. godine se odnose na:

R/b	Naziv	% učešće	Iznos (u KM)
1.	Kaldera Energo Invest d.o.o. Novi Sad	50,00	9.779
2.	HE „Bistrica“ d.o.o. Foča	30,00	3.063.898
Ukupno			3.073.678

Ulaganja u kapital drugih pravnih lica se u cijelom iznosu odnosi na ulaganja u kapital (akcije) Nove banke a.d. Banja Luka u procentu od 1,06 %.

U toku godine je izvršena prodaja učešća u pravnom licu Elnet d.o.o. Laktaši.

Ulaganja u kapital drugih pravnih lica (akcije i udjele) Društvo vodi po nabavnoj vrijednosti na datum sticanja i iste nije procjenjivalo što nije u skladu sa MRS/MSFI.

4.4. Zalihe, dati avansi i stalna sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju

Zalihe, dati avansi i stalna sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju prikazani su u sljedećem pregledu:

Opis	u KM	
	31.12.2013. godine	31.12.2012. godine
1. Materijal u skladištu	7.274.923	3.298.540
2. Nedovršena proizvodnja	4.741.217	3.093.308
3. Gotovi proizvodi	376.886	691.910
4. Roba u skladištu	3.660.913	1.486
5. Roba u maloprodajnim objektima	697.408	4.844
I Zalihe, bruto - ukupno (1 do 5)	16.751.346	7.090.089
2. Ispravka vrijednosti zaliha	4.142.860	2.216
I Zalihe, neto (1-2)	12.608.486	7.087.872
1. Dati avansi za zalihe i usluge ostalim pravnim licima	471.548	1.980.008
2. Ispravka vrijednosti datih avansa	119.225	119.225
II Dati avansi - ukupno (1-2)	352.323	1.860.783

Ispravka vrijednosti zaliha se odnosi na ukupan promet potražne strane konta 101 – Materijal u skladištu i ne predstavlja ispravku vrijednosti istog¹. Na navedeni način prezentovanja pozicije ispravke vrijednosti zaliha Društvo nije ispoštovalo zahtjeve MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.

Iznos datih avansa se odnosi na avanse date pravnim licima u zemlji (258.814 KM) i avanse date pravnim licima u inostranstvu (212.734 KM).

¹ Član 8. stav 7) i član 11. stav 10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržaju računa u kontnom okviru („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 79/09) reguliše šta se iskazuje na računima Ispravke vrijednosti.

Pregled datih avansa u zemlji na dan 31.12.2013. godine - neto

R/b	Opis	Bruto potraživanje	Ispravka	Neto potraživanje
I	II	III	IV	V=III-IV
1.	PVA group d.o.o.	68.702	0	68.702
2.	Alternativa d.o.o.	29.596	0	29.596
3.	Unimont d.o.o.	19.389	0	19.389
4.	TOP a.d. Banja Luka	10.672	0	10.672
5.	Polet SGR	21.426	21.426	0
6.	Manix d.o.o.	50.000	50.000	0
7.	Press commerce d.o.o.	20.000	20.000	0
8.	Podopolagač Romanovci	0	10.000	-10.000
9.	Mikroelektronika a.d.	0	17.799	-17.799
10.	Ostali avansi	39.029	0	39.029
Ukupno		258.814	119.225	139.589

Kao što se vidi iz prethodne tabele Društvo je iskazalo ispravku potraživanja od dva pravna lica prema kojima nema evidentirano potraživanje i na taj način precijenilo ispravku potraživanja na 31.12.2013. godine, a podcijenilo aktivu.

Pregled datih avansa u inostranstvu na dan 31.12.2013. godine - neto

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	ABS Minel elektrogradnja a.d. Beograd	98.046
2.	Prof. Vucetic Gmbh	58.675
3.	Sipos Igor Saradin SP	19.910
4.	Strojotehnika d.o.o.	9.132
5.	Ostali avansi	26.971
6.	ABS Minel elektrogradnja a.d. Beograd	98.046
Ukupno		212.734

4.5. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja i plasmani prikazani su po vrstama u sljedećoj tabeli:

u KM

Opis	Kupci - povezana pravna lica	Kupci u zemlji	Kupci u inostranstvu	Potraživanja iz specifičnih poslova	Druga potraživanja	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	1.600	7.269.299	597.536	277.718	5.962.372	14.108.525
Bruto stanje na kraju godine	1.600	4.294.897	482.719	916.709	4.544.010	10.239.934
Ispravka vrijednosti na početku godine	0	788.288	0	0	20.749	809.037
Ispravka vrijednosti na kraju godine	0	1.363.665	0	0	0	1.363.665
NETO STANJE						0
31.12.2013. godine	1.600	2.931.231	482.719	916.709	4.544.010	8.876.269
31.12.2012. godine	1.600	6.481.011	597.536	277.718	5.941.623	13.299.488

Potraživanja od kupaca povezanih pravnih lica se odnose na potraživanja od HE Bistrica d.o.o. Foča (1.600 KM) iz ranijih perioda i Društvo nije vršilo ispravku vrijednosti potraživanja za iste. Na navedeni način Društvo je precijenilo potraživanja na 31.12.2013. godine, a podcijenilo rashode za 2013. godinu za 1.600 KM.

Pregled potraživanja od kupaca u zemlji na dan 31.12.2013. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Elektrokrajina a.d. Banja Luka	909.207
2.	SKY Topeco d.o.o.	395.604
3.	Elektrobijeljina a.d.	387.343
4.	Primat invest d.o.o. Aleksandrovac	300.782
5.	Nipas d.o.o.	151.959
6.	Komunalno Brčko d.o.o.	100.000
7.	Telekomunikacije RS a.d.	99.027
8.	Elnet d.o.o.	92.070
9.	Pims elektro oprema d.o.o.	81.956
10.	OC Jahorina a.d.	81.884
11.	Sselco d.o.o.	76.715
12.	Pop trade d.o.o.	67.220
13.	ABB d.o.o.	54.278
14.	Elektrohercegovina a.d.	50.787
15.	Ostali kupci	82.399
Ukupno		2.931.231

Pravno lice Elnet d.o.o. je povezano pravno lice, te je potraživanja od istog u skladu sa MRS 24 – *Objelodanjivanje povezanih strana* trebalo iskazati na poziciji potraživanja od povezanih lica.

Od navedenog iznosa potraživanja od kupaca 367.180 KM se odnose na potraživanja za zadržani dio kao garanciju za kvalitet.

Od ukupnog iznosa ispravke potraživanja od kupaca u zemlji iznos od 33.498 KM se odnosi na ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca u inostranstvu, te je iste u skladu sa MRS 1 – *Prezentacija finansijskih izvještaja*, trebalo iskazati na poziciji ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca u inostranstvu.

Pregled potraživanja od kupaca u inostranstvu na dan 31.12.2013. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Kolubara metal d.o.o.	165.558
2.	Prof. Vucetic Gmbh	55.679
3.	Rade Končar - TEP	54.687
4.	Buderus Schleiftechnik GmbH	49.694
5.	Präwema Antriebstechnik GmbH	36.172
6.	Schaeffler Technologies GmbH & Co.KG-INA	32.581
7.	Ostali kupci	88.347
Ukupno		482.719

Potraživanja iz specifičnih poslova se odnose na potraživanja od povezanih lica HE Bistrica d.o.o. Foča (868.948 KM - po osnovu ugovora o pozajmici) i Sokić Kaldera d.o.o. (47.761 KM - po osnovu plaćanja dobara i usluga u ime istog).

Potraživanja od povezanog lica Sokić Kaldera d.o.o. su starija od godinu dana i Društvo nije vršilo procjenu naplativosti istih i ispravku potraživanja, te na taj način precijenilo potraživanja na 31.12.2013. godine i podcijenilo rashode za 2013. godinu za 47.761 KM.

Druga potraživanja se odnose na potraživanja od BDY Czech A.S. po osnovu prodaje 60% od ukupnog učešća u kapitalu HE „Bistrica“ d.o.o. Foča (4.205.035 KM), potraživanja od LTG Company za pozajmicu (30.000 KM), potraživanja od Disko bar po osnovu otplate duga kao jemca (4.225 KM), potraživanja od fizičkog lica po osnovu otplate duga kao jemca (44.324 KM), potraživanja od Agro Čičić d.o.o. po osnovu pozajmice (19.000 KM), potraživanja za refundaciju bolovanja (27.966 KM) i potraživanja od pravnog lica Energokomerc d.o.o. (2.065 KM) i potraživanja od fizičkog lica (55.000 KM) po osnovu ugovora o prodaji stana, veza napomena broj 4.2).

Od navedenih potraživanja iznos od 54.624 KM je stariji od godinu dana (LTG Company – 30.000 KM, Disko bar – 4.225 KM, potraživanja od fizičkog lica po osnovu otplate duga kao jemca – 18.334 KM i Energokomerc d.o.o. – 2.065 KM) i za iste Društvo nije vršilo ispravku potraživanja, te na taj način precijenilo potraživanja na 31.12.2013. godine i podcijenilo rashode za 2013. godinu za 54.624 KM

4.6. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina prikazani su u sljedećoj tabeli:

Opis	u KM	
	31.12.2013. godine	31.12.2012. godine
1. Poslovni račun - domaća valuta	16.112	21.388
2. Poslovni račun - strana valuta	25.120	24.159
3. Blagajna - domaća valuta	14.860	0
Gotovinski ekvivalenti i gotovina - ukupno (1 do 3)	56.092	45.548

Stanje na poslovnim računima u KM na dan 31.12.2013. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Nova banka a.d. Banja Luka	2.908
2.	Hypo-Alpe-Adria bank a.d. Banja Luka	2.104
3.	UniCredit bank a.d. Banja Luka	1.524
4.	NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	581
5.	Balkan investment bank a.d. Banja Luka	44
6.	Raiffeisen bank d.d. Sarajevo	2
7.	UniCredit bank d.d. Mostar	-9
8.	Prelazni račun	8.959
Ukupno		16.112

Stanje na poslovnim računima u stranoj valuti na dan 31.12.2013. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Hypo Alpe Adria bank a.d. Banja Luka	23.436
2.	Nova banka a.d. Banja Luka	1.684
Ukupno		25.120

4.7 Aktivna vremenska razgraničenja

u KM

Opis	31.12.2013. godine	31.12.2012. godine
1. Ostala aktivna vremenska razgraničenja	131.659	7.046
Aktivna vremenska razgraničenja - ukupno	131.659	7.046

Aktivna vremenska razgraničenja odnose se na PDV sa faktura koje se odnose na 2013. godinu, a pristigle su nakon kraja poslovne godine.

4.8. Kapital

u KM

Opis	31.12.2013. godine	31.12.2012. godine
1. Ulozi	1.012.000	1.012.000
I Osnovni i ostali kapital	1.012.000	1.012.000
1. Zakonske rezerve	312.932	172.694
II Rezerve	312.932	172.694
1. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije stalnih sredstava bez dugoročnih finansijskih plasmana	4.479.746	4.542.257
III Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobitci i gubici	4.479.746	4.542.257
1 Neraspoređeni dobitak ranijih godina	2.944.790	1.720.859
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	91.296	1.402.385
IV Neraspoređeni dobitak (1 do 2)	3.036.086	3.123.244
KAPITAL (I do III - IV)	8.840.764	8.850.195

Osnovni kapital u iznosu od 1.012.000 KM registrovan je u sudskom registru, po rješenju od 03.06.2011. godine, broj 057-0-Reg-11-001273.

Revalorizacione rezerve su formirane na osnovu procjene zemljišta i zgrade hotela „Boutique Kaldera“, na osnovu raspoložive dokumentacije nismo se mogli uvjeriti u način formiranja istih.

4.9. Dugoročne obaveze

u KM

Opis	31.12.2013. godine	31.12.2012. godine
1. Obaveze po emitovanim dugoročnim hartijama od vrijednosti	6.607.999	6.809.708
2. Dugoročni krediti u zemlji	15.533.384	17.289.908
3. Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu u zemlji	36.734	70.276
I Dugoročne obaveze - ukupno (1 do 3)	22.178.117	24.169.892

Obaveze po emitovanim dugoročnim hartijama od vrijednosti se odnose na obaveze po emitovanim obveznicama na osnovu rješenja Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske 01-UP-031-1188/11 od 28.04.2011. godine na period od 20 godina sa kamatnom stopom od 6,00% i godišnjim anuitetima. Društvo je u toku godine izvršilo isplatu drugog kupona obveznica (glavnice i kamate, veza napomena broj 4.16).

Obaveze po dugoročnim kreditima odnose se na period od 2 do 13 godina.

Obaveze po dugoročnim kreditima u iznosu od 15.533.384 KM odnose se na kredite kod:

Opis	Iznos (u KM)
Nova banka A.D. Banja Luka, ugovor broj 076508001 od 26.11.2008. godine	3.448.276
Hypo Alpe – Adria Bank A.D. Banja Luka ugovor broj 6033-3-06522/08 od 19.08.2008. godine	2.779.926
Hypo Alpe – Adria Bank A.D. Banja Luka ugovor broj AA1228484YLG/12 od 01.11.2012. godine	2.801.615
NLB Razvojna banka A.D. Banja Luka, ugovor broj 06-2628-2/10 od 15.12.2010. godine	1.902.439
UniCredit bank a.d. Banja Luka Ugovor broj 11001033-DK-1053/11 od 02.02.2012. godine	360.134
Nova banka A.D. Banja Luka, ugovor broj 0776120002 od 21.05.2012. godine	3.318.512
Nova banka A.D. Banja Luka, ugovor broj 0773120072 od 26.11.2012. godine	176.746
Fond za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske a.d. Banja Luka ugovor broj 001-01-10/3-00029-12 od 26.02.2013. godine	745.736

Obezbjedenje po navedenim kreditima su hipoteke na nekretnine Društva, zalog na opremi i mjenice i nalozi Društva, kao i dio imovine fizičkog lica, vlasnika Društva.

Obaveze po finansijskom lizingu u iznosu od 36.734 KM odnose se na obaveze prema VB Leasing BH d.o.o. Sarajevo po ugovorima broj 12533 i 12535 od 07.12.2010. godine.

4.10. Obaveze iz poslovanja, druge obaveze i tekuće obaveze za porez na dobit

Pojedinačne vrste kratkoročnih obaveza date su u sljedećem pregledu:

Opis	u KM	
	31.12.2013. godine	31.12.2012. godine
1. Primiti avansi, depoziti i kaucije	67.202	0
2. Dobavljači - povezana pravna lica	0	376
3. Dobavljači u zemlji	5.515.452	3.970.569
4. Dobavljači u inostranstvu	3.021.727	4.014.807
I Obaveze iz poslovanja - ukupno (1 do 4)	8.604.381	7.985.752
1. Obaveze za neto zarade i naknade, osim zarada koje se refundiraju	115.664	112.032
2. Obaveze za poreze na zarade i naknade, osim zarada koje se refundiraju	59.229	45.406
3. Obaveze za doprinose na zarade i naknade, osim zarada koje se refundiraju	252.357	181.909
II Obaveze za zarade i naknade zarada - ukupno (1 do 3)	427.249	339.346
1. Ostale obaveze	0	120.023
III Druge obaveze	0	120.023
1. Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke na teret troškova	3.247	0
2. Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	65.549	0
IV Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine (1 do 2)	68.796	0
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze - ukupno (I do IV)	9.100.426	8.445.121
Tekuće obaveze za porez na dobit	157.494	173.585

Pregled obaveza prema dobavljačima u zemlji na dan 31.12.2013. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1	IP Consulting d.o.o.	1.075.274
2	Vanadijum company d.o.o. Laktaši	804.214
3	Siemens AG Austrija po poreskom zastupniku Martis	518.963
4	TT kabeli d.o.o. Široki Brijeg	404.673
5	Metal sentar d.o.o. Sarajevo	316.067
6	Elim d.o.o.	286.554
7	Plamen Bijeljina	147.937
8	Milco d.o.o. Trn	129.196
9	Mig elektro d.o.o.	89.322
10	Sporting MB d.o.o. Ugljevik	83.763
11	Mikroelektronika a.d.	76.608
12	Novi Jelšingrad a.d.	73.858
13	Energoinvest TDS d.d.	67.413
14	Siemens d.o.o. Banja Luka	64.883
15	Euroherc osiguranje	61.684
16	Siemens d.o.o. Sarajevo	56.219
17	Ritter d.o.o.	52.045
18	Ostali dobavljači	1.206.778
Ukupno		5.515.452

Pregled obaveza prema dobavljačima u inostranstvu na dan 31.12.2013. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	ABB d.o.o. Zagreb	1.494.046
2.	Elektrotehnički institut Nikola Tesla Beograd	265.066
3.	Hensel Hungaria Kft.	262.981
4.	Elektrometal plus d.o.o. Vršac	143.662
5.	Milić d.o.o.	114.221
6.	Institut Mihajlo Pupin d.o.o. Beograd	98.969
7.	Siemens d.o.o.	91.672
8.	Prof. Vucetic Gmbh	71.808
9.	K.H. Brinkmann GmbH & Co. KG	69.296
10.	Energoinvest kibernetika d.o.o. Beograd	68.950
11.	Elcomtrade d.o.o. Novi Beograd	63.807
12.	Ostali dobavljači	277.250
Ukupno		3.021.727

Obaveze za neto zarade se odnose na obaveze za decembar 2013. godine.

Obaveze za poreze na zarade se odnose na obaveze za period novembar-decembar 2012. godine i oktobra-decembar 2013. godine.

Obaveze za doprinose na zarade se odnose na obaveze za dio perioda novembar-decembar 2012. godine i period oktobar-decembar 2013. godine.

Društvo je od Poreske uprave Republike Srpske 12.03.2013. godine dobilo rješenje broj 06.05/411-72-2/13 o odgodi plaćanja obaveze za poreze i doprinose na zarade za novembar i decembar 2012. godine na period od 24 mjeseca, odnosno do 12.03.2015. godine.

Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine se odnose na obaveze za porez po odbitku (57.575 KM) i ostale obaveze (7.973 KM).

4.11. Kratkoročne finansijske obaveze, tekući dio dugoročnih finansijskih obaveza i kratkoročne obaveze klasifikovane u grupu sa sredstvima namijenjenim za prodaju ili otuđenje

Opis	u KM	
	31.12.2013. godine	31.12.2012. godine
1. Kratkoročni krediti u zemlji	4.910.563	2.951.147
2. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	842.724	623.749
I Kratkoročne fin. obaveze - ukupno (1 do 2)	5.753.287	3.574.896
1. Dio dugoročnih kredita koji dopijeva za plaćanje do jedne godine	142.500	9.733
2. Dio dugoročnih obaveza po finansijskom lizingu koji dopijeva za plaćanje do jedne godine	1.528	0
II Tekući dio dugoročnih finansijskih obaveza	144.028	9.733

Obaveze po kratkoročnim kreditima odnose se na obaveze po okvirnim kreditima kod:

Opis	Iznos (u KM)
Nova banka A.D. Banja Luka, ugovor broj 0770120096 od 28.09.2012. godine	1.000.000
Nova banka A.D. Banja Luka, ugovor broj 0779120005 od 18.12.2012. godine	1.863.300
Nova banka A.D. Banja Luka, ugovor broj 555000006314136 od 22.07.2013. godine	1.000.000
Nova banka A.D. Banja Luka, ugovor broj 555000005751342 od 27.06.2013. godine o ustupanju potraživanja	1.047.263

Ostale kratkoročne finansijske obaveze se odnose na obaveze prema vlasniku Društva (553.749 KM), obavezu prema pravnom licu Belaz premar d.o.o. (70.000 KM) po osnovu ugovora o pozajmici, obavezu prema više pravnih lica po osnovu ugovora o preuzimanju duga (219.065 KM).

4.12. Pasivna vremenska razgraničenja

Opis	u KM	
	31.12.2013. godine	31.12.2012. godine
1. Unaprijed obračunati rashodi perioda	110	0
2. Obračunati prihodi budućeg perioda	1.165.309	605.396
Pasivna vremenska razgraničenja - ukupno (1 do 2)	1.165.419	605.396

Obračunati prihodi budućeg perioda u iznosu od 1.164.309 KM odnose na primljene avanse za neisporučenu robu.

Pregled obaveza za primljene avanse na dan 31.12.2013. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Elektrokrajina a.d. Banja Luka	479.337
2.	Elektro-Bijeljina a.d. Bijeljina	383.719
3.	Elektrodistribucija a.d. Pale	213.970
4.	Nikola Tesla d.o.o.	32.849
5.	SKY Topeco d.o.o.	17.211
6.	Eding telecom d.o.o.	16.406
7.	Grad Banja Luka	16.026
8.	Ostali avansi	5.791
U k u p n o		1.165.309

4.13. Poslovni prihodi

Pojedinačne vrijednosti prihoda daju se u sljedećem pregledu:

Opis	u KM	
	31.12.2013. godine	31.12.2012. godine
1. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	3.490.793	2.499.707
2. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	137	523.184
I Prihod od prodaje robe - ukupno (1 do 2)	3.490.930	3.022.891
1. Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	10.648.430	21.285.212
2. Prihodi od prodaje učinaka na inostranom tržištu	3.475.471	2.655.228
II Prihodi od prodaje učinaka - ukupno (1 do 2)	14.123.901	23.940.440
III Prihodi od prodaje - ukupno (I+II)	17.614.831	26.963.330
1. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	1.364.295	350.525
2. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	15.705	1.750.000
IV Promjena vrijednosti zaliha učinaka - ukupno (1-2)	1.348.590	(1.399.475)
1. Prihodi od donacija	0	93.301
2. Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	49.697	24.616
3. Ostali prihodi po drugim osnovima	0	0
V Drugi poslovni prihodi - ukupno (1 do 3)	49.697	117.916
VI Poslovni prihodi - ukupno (I do V)	19.013.118	25.681.772

Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Prihodi od veleprodaje na domaćem tržištu	3.156.693
2.	Prihodi od prodaje – hotel (kuhinja)	329.101
3.	Prihode od prodaje robe na malo-welnes trgovina	4.999
U k u p n o		3.490.793

Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Prihodi od prodaje usluga	8.409.090
2.	Prihodi od prodaje proizvoda	1.762.968
3.	Prihodi od noćenja	182.541
4.	Prihodi u hotelu (prodaja pića)	146.436
5.	Prihodi od prodaje usluga – hotel (wellnes usluge)	71.565
6.	Prihodi od prodaje otpadnog materijala	36.567
7.	Ostali neoporezivi prihodi	39.263
Ukupno		10.648.430

Prihodi od prodaje učinaka na inostranom tržištu se odnose na prihode od prodaje proizvoda (3.212.003 KM) i prihode od prodaje usluga (263.468 KM).

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja se odnose na prihode od refundacije troškova bolovanja (37.414 KM) i refundacije plate pripravnika (12.283 KM).

4.14. Ostali prihodi

Opis	u KM	
	31.12.2013. godine	31.12.2012. godine
1. Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	775	0
2. Dobici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrijednosti	0	5.607.183
3. Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	0	6.000
4. Naplaćena otpisana potraživanja	80.077	24.618
5. Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	41.241	96.347
I Ostali prihodi - ukupno (1 do 5)	122.093	5.734.148
1. Prihodi od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana i finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	158.318	0
2. Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine	0	177.281
II Prihodi od usklađivanja vrijednosti stalne imovine - ukupno (1 do 2)	158.318	177.281
III Ostali poslovni prihodi - ukupno (I do II)	280.411	5.911.429

Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine se odnose na povećanje fer vrijednosti ulaganja u akcije emitenta Nove banke a.d. Banja Luka (veza napomena broj 4.3). Budući da se radi o finansijskim sredstvima klasifikovanim u grupu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju, naknadno vrednovanje, odnosno nerealizovani gubici i dobiti se evidentiraju u okviru ukupnog kapitala, odnosno na teret i u korist revalorizacionih rezervi, odnosno kod obezvređenja ako nema dovoljno revalorizacionih rezervi na teret rashoda tekućeg perioda. Na ovaj način evidentiranja nerealizovanih dobitaka za sredstva klasifikovana u grupu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju Društvo je precijenilo rezultat poslovanja za 2013. godinu za 158.318 KM, a podcijenilo nerealizovane gubitke na 31.12.2013. godine za 320.382 KM.

4.15. Finansijski prihodi
u KM

Opis	31.12.2013. godine	31.12.2012. godine
1. Prihodi od kamata	29	1.427
2. Pozitivne kursne razlike	99.526	658
3. Ostali finansijski prihodi	806	959
I Finansijski prihodi - ukupno (1 do 3)	100.361	3.044

Pozitivne kursne razlike se odnose na razlike nastale po osnovu otplate kredita u CHF prema Hypo Alpe Adria Bank a.d. Banja Luka koji je otplaćen u toku godine.

4.16. Poslovni rashodi
u KM

Opis	31.12.2013. godine	31.12.2012. godine
1. Nabavna vrijednost prodane robe	3.041.639	2.364.882
2. Troškovi materijala za izradu	5.854.731	17.375.850
3. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	331.345	477.847
4. Troškovi goriva i energije	592.843	623.342
Troškovi materijala - ukupno (1 do 4)	9.820.558	20.841.922
I Troškovi bruto zarada	2.413.480	2.132.795
II Ostali lični rashodi	61.782	45.236
1. Troškovi usluga na izradi učinaka	1.534.878	1.031.142
2. Troškovi transportnih usluga	191.818	154.518
3. Troškovi usluga održavanja	243.624	417.879
4. Troškovi sajmova	6.980	10.103
5. Troškovi reklame i propagande	60.694	23.161
6. Troškovi ostalih usluga	62.159	232.238
III Troškovi proizvodnih usluga - ukupno (1 do 6)	2.100.152	1.869.040
IV Troškovi amortizacije	1.043.986	1.125.459
1. Troškovi neproizvodnih usluga	58.640	109.450
2. Troškovi reprezentacije	126.859	123.364
3. Troškovi premije osiguranja	68.593	73.164
4. Troškovi platnog prometa	275.781	326.484
5. Troškovi članarina	9.117	7.074
6. Troškovi poreza	198.478	179.094
7. Ostali nematerijalni troškovi	492.504	584.525
V Nematerijalni troškovi - ukupno (1 do 7)	1.229.971	1.403.156
VI Poslovni rashodi - ukupno (I do V)	16.669.929	27.417.607

Troškovi goriva i energije

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Gorivo	358.519
2.	Električna energija	129.156
3.	Tehnički gasovi	105.169
U k u p n o		592.843

Troškovi usluga na izradi učinaka se odnose na troškove usluga drugih pravnih lica (1.398.802 KM), usluge cinkanja (126.750 KM) i ostale usluge (9.326 KM).

Troškovi transportnih usluga

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Usluge prevoza	103.884
2.	Troškovi fiksnog telefona	39.693
3.	Troškovi mobilnog telefona	26.832
4.	Putarine	13.375
5.	Internet usluge	4.066
6.	Poštarina	3.967
Ukupno		191.818

Troškovi usluga održavanja se odnose na troškove tekućeg održavanja osnovnih sredstava Društva.

Ostali nematerijalni troškovi

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Ishrana zaposlenih	177.402
2.	Donacije	33.437
3.	Noćenje	30.360
4.	Registracija vozila	14.429
5.	Špeditorske usluge	13.733
6.	Takse	13.061
7.	Stipendije	5.888
8.	Putni troškovi	2.305
9.	Ostali troškovi	201.889
Ukupno		492.504

4.17. Ostali poslovni rashodi
u KM

Opis	31.12.2013. godine	31.12.2012. godine
1. Manjkovi, izuzimajući manjkove zaliha materijala	1.694	0
2. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	780.725	541.137
3. Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	19.440	18.140
I Ostali rashodi - ukupno (1 do 3)	801.859	559.277
II Ostali poslovni rashodi - ukupno	801.859	559.277

Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja od kupaca na osnovu odluke direktora Društva broj 31-12/13 od 31.12.2013. godine.

4.18. Finansijski rashodi
u KM

Opis	31.12.2013. godine	31.12.2012. godine
1. Rashodi kamata	1.747.613	1.973.835
2. Negativne kursne razlike	0	27.071
Finansijski rashodi - ukupno (1 do 2)	1.747.613	2.000.906

Rashodi kamata se odnose na rashode redovnih kamata po kreditima od banaka (1.233.735 KM), kamate po prvom kuponu obveznica (408.582 KM) i rashode po zateznim kamatama od banaka i dobavljača (105.296 KM).

4.19. Povezana pravna lica

Poslovne transakcije sa povezanim pravnim licima obavljane su po tržišnim uslovima.

Pregled poslovnih transakcija

u KM

Opis	Transakcije sa kupcima povezanim pravnim licima		Transakcije sa povezanim licima po osnovu potraživanja iz specifičnih poslova			Transakcije sa dobavljačima povezanim pravnim licima
	Elnet d.o.o.	HE Bistrica d.o.o.	Elnet d.o.o.	HE Bistrica d.o.o.	Sokić Kaldera d.o.o.	Elnet d.o.o.
Stanje na dan 01.01.2013. godine	0	1.600	42.792	187.165	47.761	375
Dugovni promet za period 01.01.-31.12.2013. godine	211.327	0	2.208	681.783	0	3.221
Potražni promet za period 01.01.-31.12.2013. godine	119.257	0	45.000	0	0	4.224
Saldo potraživanja na dan 31.12.2013. godine	92.070	1.600	0	868.948	47.761	1.378

Poslovanje sa povezanim licima je značajno, kako sa stanovišta prometa dobara i usluga tako i finansijskih transakcija, pozajmljivanja novčanih sredstava, davanje u zalog imovine za kreditna zaduženja zavisnih društava. Prema objašnjenjima rukovodstva, po osnovu jemstva za kreditno zaduženje članicama grupe, Društvo ne može biti izloženo potencijalnim gubicima (po osnovu kamate i glavnice), zbog nemogućnosti dužnika da na vrijeme servisiraju obaveze prema bankama za kreditno zaduženje. Društvo nije vršilo rezervisanja za potencijalne gubitke i obaveze po osnovu eventualnog vraćanja kredita i plaćanja drugih obaveza za povezana pravna lica.

4.20. Sudski sporovi i potencijalne obaveze

Prema obrazloženju ovlašćenog lica Društva sa stanjem na dan 31.12.2013. godine u toku su dva sudska spora ukupne vrijednosti 97.999 KM u kojima se Društvo pojavljuje kao tužilac. Društvo nije vršilo rezervisanja u svojim poslovnim knjigama za navedene sudske sporove u 2013. godini.

Prema izjavi rukovodstva Društva protiv istog se ne vode sudski sporovi.

Na dan 31.12.2013. godine poslovne banke su u ime Društva izdale činidbene i plative garancije u iznosu od 7.512.835 KM. Društvo po osnovu istih nije vršilo rezervisanja u svojim poslovnim evidencijama.

4. 21. Upavljane finansijskim rizicima

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima;
- Riziku likvidnosti;
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.21. 1. Tržišni rizik
a) Rizik od promjene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja u različitim valutama. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti. U mjeri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni kurs kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije. Izloženost Društva riziku od promjene kursa stranih valuta je minimalna usljed fiksnog odnosa valuta EUR i KM.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2013. godine:

R/b	Opis	EUR	KM
1	Dati avansi	108.769	212.734
2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	12.843	25.120
3	Potraživanja	246.810	482.719
I	Ukupno	259.654	507.838
1	Obaveze za primljene avanse iz inostranstva	34.360	67.202
2	Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	1.544.984	3.021.727
3	Obaveze po kreditima sa valutnom klauzulom	10.458.659	20.455.359
II	Ukupno	12.038.003	23.544.287
I-II	Neto devizna pozicija na dan 31.12.2013. godine	-11.778.349	-23.036.449

Iz datih podataka slijedi da je Društvo izloženo visokom riziku promjene kursa valute, odnosno ima iskazan visok valutni rizik.

b) Rizik od promjene kamatnih stopa

Društvo je tokom 2013. godine bilo izloženo visokom riziku od promjene kamatnih stopa usljed postojanja značajne kamatonosne pasive.

4.21.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj cijeni u odgovarajućem vremenskom okviru.

I pored značajnih obaveza po kreditnim zaduženjima, Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori sredstava budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospijea. Društvo neprekidno procjenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promjena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom. Revizorskim postupcima nismo se uvjerali u to da Društvo vrši procjenu rizika kao ni u to da imaju dokument kojim su regulisali način praćenja i otklanjanja eventualnih problema u obezbjeđenju izvora finansiranja.

INDIKATORI OPŠTE LIKVIDNOSTI		
OBRтна IMOVINA / KRATKOROČNE OBAVEZE	1.3495	1.7409
OBRтна IMOVINA BEZ ZALIHA / KRATKOROČNE OBAVEZE	0.5770	1.1875
INDIKATORI UBRZANE I TEKUĆE LIKVIDNOSTI		
GOTOVINA / KRATKOROČNE OBAVEZE	0.0034	0.0034

4.21.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorene strane u izmirivanju ugovorenih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu potraživanja od pravnih lica.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbjeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mjera i aktivnosti na nivou Društva.

Na dan 31. decembra 2013. godine Društvo raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u ukupnom iznosu od 56.092 KM (31. decembar 2012. godine 43.367 KM).

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u slijedećoj tabeli:

Opis	u KM	
	2013. godina	2012. godina
Kupci u zemlji	2.931.231	6.481.011
Kupci povezana pravna lica	1.600	1.600
Kupci u inostranstvu	482.719	597.536
U k u p n o	3.415.550	7.080.147

Društvo posluje uglavnom sa lokalnim zajednicama u Republici Srpskoj, Federaciji Bosne i Hercegovine, javnim preduzećima i velikim društvima koja se bave elektroenergetikom i telekomunikacijama.

4.22. Poreski rizici

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobit i poreze na plate (obavezne poreze), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

Društvo je od Poreske uprave Republike Srpske 12.03.2013. godine dobilo rješenje broj 06.05/411-72-2/13 o odgodi plaćanja obaveze za poreze i doprinose na zarade za novembar i decembar 2012. godine na period od 24 mjeseca, odnosno do 12.03.2015. godine.

Za obaveze za porez na dobit iz 2011. godine Društvo je od Poreske uprave Republike Srpske 11.04.2013. godine dobilo rješenje broj 06.05/411-206-1/13 o odgodi plaćanja navedene obaveze na period od 24 mjeseca, odnosno do 11.04.2015. godine (veza napomena broj 4.10).

Društvo je u toku godine imalo kontrolu od strane Poreske uprave Republike Srpske za period od 01.10.2012. godine do 31.05.2013. godine za prijavu i uplatu boravišne takse i rješenjem broj 06/1.01/0303/490-7.68/13 od 24.06.2013. godine Društvu nije utvrđena dodatna obaveza.

4.23. Dogadaji nakon datuma bilansa

Društvo je u toku 2014. godine imalo kontrolu od strane UIO BiH za poreski period 01.10.2013. godine do 31.10.2013. godine i rješenjem broj 04/5-4/I-UP/I-17-OP-265.2/13 od 28.01.2014. godine Društvu je utvrđen povrat PDV-a u iznosu od 525 KM.